

MTÜ SUURPEA

SUURPEA KÜLA ARENGUKAVA

Koostas: Helle Perminov
Kadrin Kaasik

Suurpea
2010

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1.KÜLA LÜHITUTVUSTUS.....	4
1.1. Asend ja paiknemine.....	4
1.2.Looduslikud olud	4
1.3. Infrastruktuur	4
1.4. Elanikkond ja majanduslik tegevus	5
2. PROBLEEMID JA VAJADUSED	6
3. STRATEEGIAD	7
4. ÜRITUSED.....	7
5. ARENGUKAVA	8
6. ARENGUKAVA MUUTMINE JA TÄIENDAMINE.....	9

SISSEJUHATUS

Suurpea küla asub Lahemaa Rahvuspargi territooriumil Põhja-Eestis, Pärисpea poolsaare läänepoolsel küljel Hara lahe kaldal. Ühelt poolt piirneb Suurpea küla Kasispea külaga ning teiselt poolt Pärисpea külaga. Suurpea külaks loetakse ka endist Suurpea sõjaväelinnakut oma nelja kortermajaga.

Küla arengukava koostamise eesmärgiks on väärtustada küla ja külaelu, millel on oma kindle koht ühiskonnas ning roll oma liikmete tuleviku kujundamisel. Küla arengukava koostamise lisaväärtuseks on külaelanike koostöö hoogustumine, kodanikualgatuse võimaluste mõistmine ja oma eluolu paremaks muutmine. Arengukava koostamise protsessis saab parema ülevaate olemasolevast olukorrast ning arengukavaga luuakse eeldused soodsama ettevõtluskliima tekkimiseks külas.

Peale selle on arengukava olemasolul erinevate valdkondade (ettevõtlus, turism jms) tegevused paremini kooskõlastatavad.

Suurpea küla arengukava eesmärgiks on liita külaelanikke koostegutsemiseks ning oma elukeskkonna parandamiseks, ühtlasi suurendada külaelanike vastutust ja kohustust kavandatu ellu viia.

Arengukava annab ülevaate küla praegusest olukorrast, toob välja elanike hinnangu erinevate eluvaldkondade kohta ning kohalikke elanikke häirivad probleemid ja lahendamata küsimused, teisalt aga vaatab tulevikku, näidates konkreetseid tegevused, mida hakatakse seatud eesmärkide saavutamiseks ühiselt ellu viima.

1.KÜLA LÜHITUTVUSTUS

1.1. Asend ja paiknemine

Suurpea küla on rannaküla, mis asub Kuusalu vallas, Pärисpea poolsaare läänepoolisel küljel, Hara lahe kaldal. Suurpea küla asub lähimast linnast Loksast 4 km kaugusel, vallakeskusest Kuusalust ca 20 km ja pealinnast Tallinnast ca 80 ning Lääne – Virumaa keskusest Rakverest ca 65 km kaugusel.

1.2.Looduslikud olud

Suurpea küla asub Lahemaa Rahvuspargi territooriumil looduskaunil rannikualal. Kuigi Kuusalu vallas on Suurpea küla välja toodud kui hajaküla, siis tänaseks on olukord muutunud ning temast on saanud tiheasustusega küla.. Vastava muudatuse sisseviimise ettepanek edastatakse Kuusalu vallavalitsusele.

Rannajoone pikkus on ca 8 km, välja tuleb arendada avalik suplusrand koos tervikliku infrastruktuuriga (parkla, WC-d , prügikastid jms).

1.3. Infrastruktuur

Küla läbib Loxsa-Viinistu tee, mis on täies ulatuses asfalteeritud. Tee on heas seisukorras, aastal 2009 kehtestati kiiruspiirang 60 km/h. Teede korrashoid on rahuldav, talvine lumekoristus on teinekord ebapiisav. Majapidamiste väljasõiduteed hoiab iga pere kas oma või ühendatud jõududega korras.

Kõikides majapidamistes on hea elektivarustus, mille tagavad küla territooriumil asuvad alajaamad. Majapidamistesse jõuab elekter valdavalt õhuline pidi. Peamiseks sidevahendiks on mobiiltelefon, siis vajadus lauatelefonide järele on vähenenud (hetkel on lauatelefon vähemalt küla 5-s majapidamises ja sõjaväelinnakus).

Probleemiks on hea internetiühenduse puudumine (ühel perel külas on kaabliga internetiühendus kiirusega kuni 12 Mbit/sek), 9-s majapidamises on KÕU.

Küla territooriumil on viis puurkaevu, millest MTÜ-le Suurpea Külaselts kuuluvad puurkaevud (2 tk) on ühendatud 2004.a. väljaehitatud veetrassiga pikkusega 5 km, mis varustab joogi- ja tarbeveega 54 majapidamist.

Külas puudub ühtne kanalisatsioonisüsteem – valdavalt kasutatakse umbkaeve ja septikuid, paaris majapidamises kasutatakse reoveest vabanemiseks imbsüsteeme.

Valla poolt on külla paigutatud üks klaastarakonteiner (asub Toomarahva bussipeatuses), osa majapidamisi on sõlminud prügiveolepingud firmadega.

Külas on 2 bussipeatust (Mäe ja Toomarahva), bussiühendus Loksas ja Tallinnaga on hea, kuid puudub täielikult Rakverega.

Kauplused (nii toidu- kui ka tarbekaupadele) asuvad Loksal (ca 5 km kaugusel) ja Viinistul (toidukaup) (8 km), Loksal asub ka Swedbanki pangakontor ja SEB postipank ning lähim kütusetankla.

Turvalisuse tagamiseks on külas rakendunud naabrivalve süsteem. Loksal asub perearst ja kiirabi ning politsei ja päästekomando. Samas puudub külas tuletõrje veevõtukoht ning tulekahju korral tuleb kustutamiseks vajaminev vesi tuua Loksalt.

1.4. Elanikkond ja majanduslik tegevus

Kuusalu vallas elab 01.01.2010 seisuga 6810 inimest. Nendest ca 19% on nooremad kui 18 eluaastat ja pensioniealisi (vanusega üle 65 eluaasta) on 15%. Suurpea külas (koos linnakuga) elab 163 inimest, nendest ca 20% on pensionärid ning ka kooliealisi lapsi on kokku 20% elanikkonnast.

Aastaringelt elab külas 40 peret, suvekodud on 22 majas. Uute elamute ehitamisele ja olemasolevate renoveerimisele/rekonstrueerimisele seab omad piirangud küla asukoht Lahemaa Rahvusparki territooriumil.

Seisuga 01.01.2010 on Suurpea külas 2 tegutsevat ettevõtet:

1. 2006.a. loodud Osprey OÜ omanik Andres Kivi , põhitegevuseks paatide valmistamine (annab tööd 2-3 inimesele)
2. 2008.a. loodud ja Kadrin Kaasikule kuuluv Kadrin Kaasik ja Pojad Haljastus OÜ, mille põhitegevus 2008-2009 aastal oli erinevate haljastusteenuste pakkumine, 2010.aastast alustatakse puidutööstushoone renoveerimisega andmaks firmale väga tihedas turukonkurensis eelistingimusi ning 2011.aastast alustatakse puidust aiainventari ja palkehitiste müügiga. Luuakse paraktikakohad tulevastele haljastajatele kui ka palkmajade ehitajatele. Aastaringelt annab viimatinimetatu tööd 2-le ja suveperioodil kuni 6 inimesele.

2. PROBLEEMID JA VAJADUSED

Küla suurimaks probleemiks on elanikkonna vanuseline koosseis ja noorte väljaränne peale põhi-või keskkooli lõpetamist. Teine probleem on elanikkonna kakskeelsus ning sellest tulenevalt raskused Suurpea linnaku elanike integreerimisega küla tegemistesse.

Probleemiks on internetiühenduse puudumine suuremas osas majapidamistest.

Väljaarendamist ootab suplusrand ning kordategemist Toomarahva bussipeatus, külal puudub külaplats.

Puudub koostöö erinevate teenusepakkujate/ettevõtjate vahel, välja tuleks kujundada ühtne ettevõtluskeskkond, mis omakorda tooks kaasa uute töökohtade tekkimise ja koos sellega püsielanikkonna noorenemise (küla noortel on motivatsioon peale haridustee lõpetamist pöörduda külla tagasi).

Külal puudub koduleht, mis lisaks külaelu ja külakogukonna tutvustamise võiks olla ka omavahelise suhtlemise vahendiks ning läbi mille saaksid end tutvustada ka need ettevõtjad, kellel puuduvad vahendid ja võimalused endale internetipõhise kodulehekülje loomiseks.

Puudub ühtne taluturismi kui antud piirkonnas eelisarendamisele kuuluva ettevõtlusliigi arengukontseptsioon.

3. STRATEEGIAD

- aktiviseerida ühistegevust, mis liidab külaelanikke omavahel, koostöö suurendamine kõikide huvigruppidega (ettevõtjad, pensionärid jne)
- küla arengu planeerimisel lähtuda valla arengukavadest ning need omavahel kooskõlastada
- viia informatsioon iga külaelanikuni
- vallavalitsusele ja -volikogule esitada aktiivselt ettepanekuid ja arvamusi piirkonna arengu parandamiseks
- teha koostööd ja korraldada ühisüritusi lähiümbruses asetsevate rannaküladega
- osaleda aktiivselt kogu piirkonna arengustrateegiate väljtöötamisel
- ennistada ajalooline Suurpea ja Pärispea küla piir

4. ÜRITUSED

- iga-aastane küla jaanitule korraldamine
- rahvakalendri tähtpäevade tähistamine;
- laste spordipäeva korraldamine
- väljasõidud ja ekskursioonid
- heakorratalgud
- koolituste korraldamine

Ühisürituste korraldamisete finantseerimine toimub võimalusel läbi EL programmide, osaliselt kaetakse kulud omavahenditest ning muudest selleks ette nähtud allikatest (valla eelarve jms).

5. ARENGUKAVA

Arengukava aastateks 2010-2013 – investeeringud külaelu aktiveerimiseks ja soodsama ettevõtluskeskkonna loomiseks

aasta	Rajatav objekt/ehitis	tegevus	rahastamine	eesmärk
2010 - 2013	kiigeplatsi/spordi platsi rajamine	Projekteerimine ja rahastamine	PRIA ja omafinantseering	Aktiivne vaba aja veetmine, suviste ühisürituste korraldamine
2010 – 2013	Infotahvlite paigaldamine		Omafinantseering või PRIA	Infovahetus
2010-2013	Sepikoda	Projekteerimine ja rahastamine	PRIA ja omafinantseering	Töötava sepikoja loomine
2010-2013	Küla huvimaja	Projekteerimine ja rahastamine	PRIA ja omafinantseering	Käsitööringi, raamatuklubi ja muude tubaste vabaaja veetmise koha loomine
	Külaturismi- ja taluettevõtluse arendamise keskuse rajamine	Projekteerimine ja rahastamine	PRIA ja omafinantseering	Kohapealse ettevõtluse ja taluturismi arendamine, koolituste ja seminaride korraldamine, messide külastamise korraldamine ja messidel esindamine, ekskursioonid
2010	Toomarahva bussipeatuse korrastamine		talgud	
2010	küla kodulehe tellimine	rahastamisprojekt	PRIA ja omafinantseering	Info edastamine, infovahetus, teabe edastamine

2011 - 2013	paadisild	rahastamisprojekt	PRIA ja omafinantseering	Võimalus nii külaelanikel kui külalistel randuda
	Lautrite korrastamine/taastamine	rahastamisprojekt	PRIA ja omafinantseering	Tuletõrje veevõtukohta rajamine
	Supelranna korrastamine, parkla rajamine	Rahastamisprojekt koostöös Kuusalu vallaga	PRIA ja omafinantseering valla eelarve	Elanikele ja puhkajatele reguleeritud ligipääs rannale
	Paadihoiukuur	rahastamisprojekt	PRIA ja omafinantseering	Väikelaevade talvine hoidmine, korrastamine
2012 – 2013	Suvekohvik	rahastamisprojekt	PRIA ja omafinantseering	Turistidele ja möödasõitjatele suupistete ja jookide pakkumine
	Matkarajad	rahastamisprojekt	PRIA ja omafinantseering	Siduda poolsaare matkarajad tervikuks

6. ARENGUKAVA MUUTMINE JA TÄIENDAMINE

Arengukava muutmine ja täiendamine toimub vastvalt MTÜ Suurpea põhikirjale.